

ΤΑ ΕΜΦΥΛΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Τα έμφυλα στερεότυπα, τα οποία μόνο πρόσφατα άρχισαν να αμφισβητούνται, όριζαν και περιόριζαν τους άντρες και τις γυναίκες από το να αναπτυχθούν, προβάλλοντας συνεχείς σεξιστικές συμπεριφορές

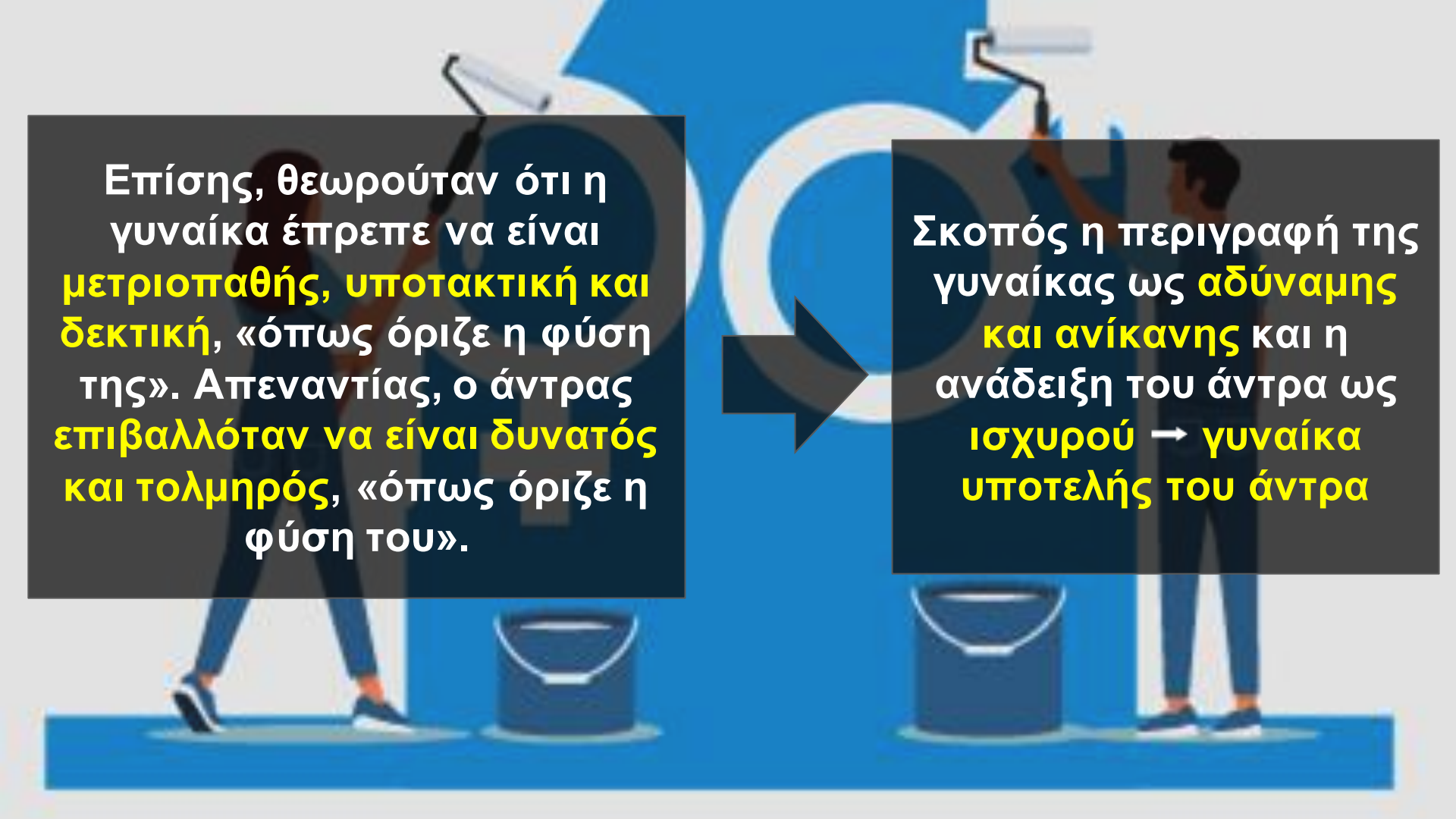

Τμήμα Α'2
Μπατζέλου Ευρυδίκη
Μπαϊρακτάρι Τέσι
Μανκολλάρι Αντέλα
Νίπολλι Μανουέλ
Ζουράκη Μαριάννα
Καζάκου Ελένη

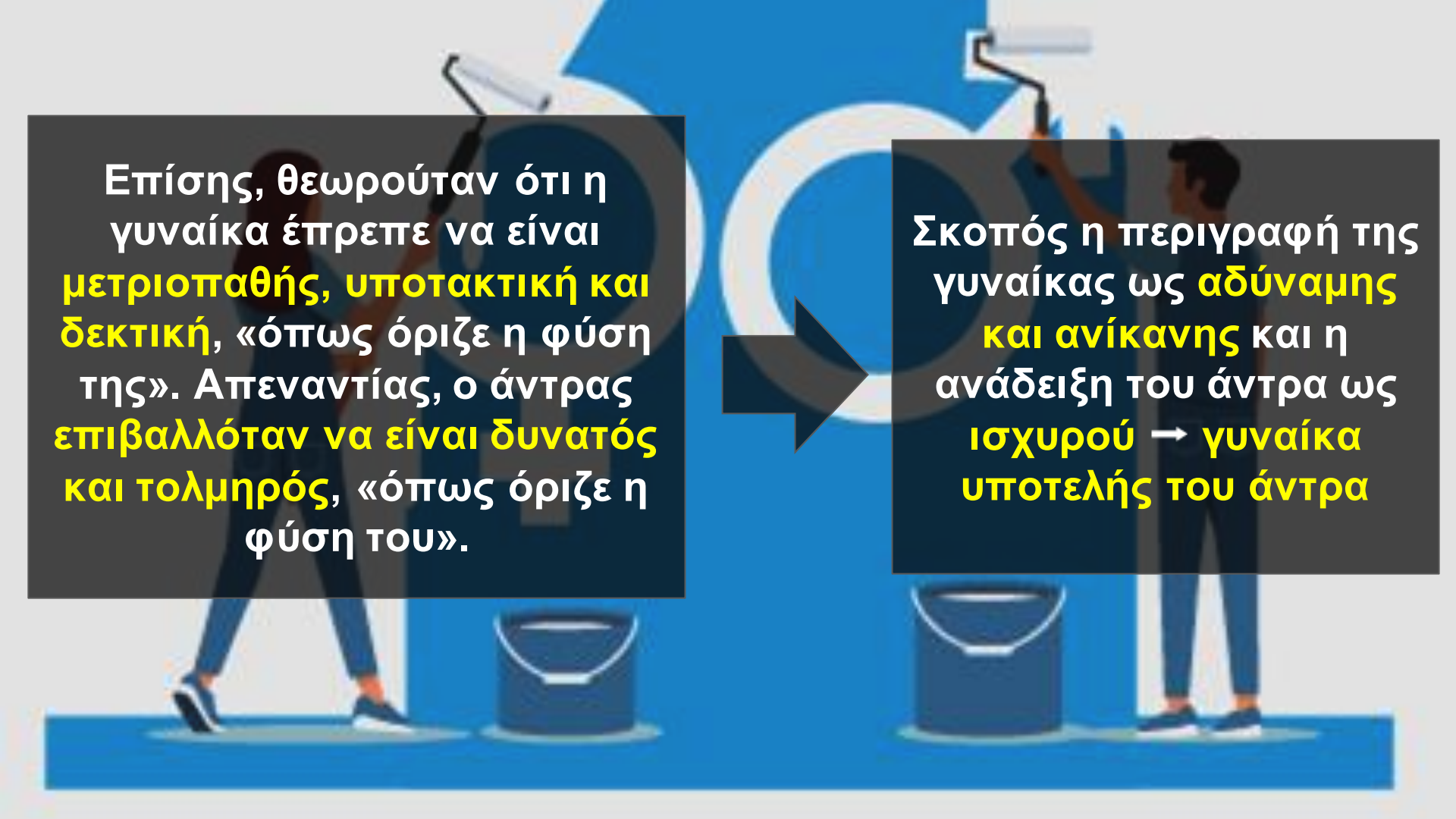

Ένα από τα κύρια στερεότυπα ήταν η θέση των δύο φύλων στο **ζευγάρι** και στην **οικογένεια**. Ρόλος της γυναίκας ήταν να ασχολείται με τα **οικιακά και την ανατροφή των παιδιών**, ενώ ο μοναδικός ρόλος του άνδρα ήταν να **στηρίζει οικονομικά την οικογένεια**.

Η γυναίκα έπρεπε να **παραμένει** κατά μεγαλύτερο διάστημα **στον οικιακό χώρο**, ενώ ο άντρας να **εργάζεται έξω**

Επίσης, θεωρούταν ότι η γυναίκα έπρεπε να είναι **μετριοπαθής, υποτακτική και δεκτική**, «όπως όριζε η φύση της». Απεναντίας, ο άντρας **επιβαλλόταν να είναι δυνατός και τολμηρός**, «όπως όριζε η φύση του».

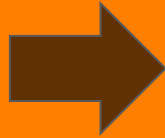
Σκοπός η περιγραφή της γυναίκας ως **αδύναμης και ανίκανης** και η ανάδειξη του άντρα ως **ισχυρού** → **γυναίκα υποτελής του άντρα**

Ένα στερεότυπο πολύ λυπηρό ήταν η προσδοκία της κοινωνίας ως προς τους άνδρες και τη (μη) έκφραση των συναισθημάτων τους, τουναντίον των γυναικών, όπου το να εκφράζονται και σκέφτονται με το συναίσθημα ήταν «στη φύση τους».

Στους άντρες αυτονόητο ήταν να σκέφτονται με τη λογική μονάχα, αλλά και να κρατάν τα συναισθήματά τους μέσα τους, αν και πιστευόταν πως ούτως ή άλλως δε λειτουργούσαν με αυτά

Άλλο στερεότυπο που όμως επικρατεί και σήμερα είναι το ότι η γυναίκα, «παρά την ομορφιά της είναι ένας δαίμονας, ο οποίος θα σε καταστρέψει», με το «σε» να απευθύνεται στους άντρες

Η γυναίκα ήταν ένα ον **ασταθές στη συμπεριφορά** και στον χαρακτήρα, ενώ **βασικό χαρακτηριστικό είχε την πονηριά**. Με διπλωματικές κινήσεις θεωρούταν πως χειριζόταν τις καταστάσεις, αλλά **όχι ευθέως, κάτι που υποτίθεται θα έκανε ένας άντρας**. Επιπλέον, στον ερωτικό τομέα «παράσερνε» τους άντρες, με παράδειγμα την ιδέα ότι πολλές φορές ήταν οικογενειάρχες και λόγω αυτής κατέστρεφαν την οικογένειά τους

Υπήρχε ακόμη κι στερεότυπο σε σχέση με την ωριμότητα των δύο φύλων. **Η γυναίκα ωριμάζει πολύ πιο γρήγορα σωματικά αλλά και ως προς τη δημιουργία οικογένειας**, και όπως αναφέρει το περιοδικό «Ιλισσός», ότι μία δεκατετράχρονη αφήνει την αχυρένια κούκλα της ώστε να «παίξει» με μία με σάρκα και οστά. **Αντιθέτως, ο άνδρας στην ίδια ηλικία -αλλά και γενικά- δε θεωρούνταν αρκετά ώριμος για την ίδια ευθύνη**, κάτι που μέχρι και σήμερα έχει ως αποτέλεσμα σε πολλούς άνδρες, ακόμη και ενήλικες να αίρονται οι ευθύνες, συνήθως σε περιπτώσεις βιαιοπραγίας, με τη δικαιολογία ότι «δεν το ελέγχουν».

ΤΑ ΕΜΦΥΛΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ

Στην εργασία μας παρουσιάζονται τα έμφυλα στερεότυπα για την γυναίκα και τον άντρα που επικρατούσαν στο παρελθόν . Αξιοποιούνται στοιχεία από έρευνα σε παλιά περιοδικά «Εστία», «Αποθήκη των Ωφελίμων Γνώσεων», «Ημερολόγιον Σκόκου», «Χρυσάλλις», «Ιλισσός» και από ακούσματα παλαιότερων γενιών.

ΈΜΦΥΛΑ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ

- Τα έμφυλα στερεότυπα είναι βαθιά ριζωμένες αντιλήψεις με βάση τις οποίες αποδίδονται αυθαίρετα και συχνά μη λογικά χαρακτηριστικά, διαφορετικά συνήθως μεταξύ τους και ρόλοι στα δύο φύλλα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το ροζ χρώμα για τα κορίτσια και το μπλε για τα αγόρια.

Τα έμφυλα στερεότυπα περιορίζουν την ανάπτυξη των φυσικών ταλέντων και ικανοτήτων των δύο φύλων, καθώς και την εκπαιδευτική και επαγγελματική ζωή τους. Χρησιμοποιούνται για να δικαιολογήσουν και να συντηρήσουν τις ιστορικές σχέσεις εξουσίας των ανδρών επί των γυναικών και προβάλλονται συμπεριφορές που εμποδίζουν την πρόοδο των γυναικών.

Από προσωπικές εμπειρίες των συγγενικών μας προσώπων έχουμε σχεδιάσει την εξής άποψη:

- Στα παλαιότερα χρόνια, η θέση της γυναίκας θεωρούνταν κατώτερη και δεν είχε την ίδια αξία με την θέση του άντρα. Στις δεκαετίες 1950-1960, η γυναίκα στην ελληνική οικογένεια χαρακτηρίζεται ως «οικογενειακό ζώο». Δούλευε σκληρά στα χωράφια και στα καπνά, φρόντιζε για τις δουλειές του οίκου και για την ανατροφή των παιδιών. Μια προσωπική μαρτυρία συγγενικού μας ανθρώπου « πολλές φορές πήγαινα στα χωράφια , χωρίς να γνωρίζω ότι είμαι έγκυος και απέβαλα δύο φορές»
 - Οι γυναίκες δεν μορφώνονταν. Μορφώνονταν μόνο εάν η οικογένεια ήταν εύπορη και ήθελε ο πατέρας
 - Στις περισσότερες περιπτώσεις παντρεύονταν με προξενιό ή κλέβονταν κρυφά και συνήθως σε μικρή ηλικία. Όταν η γυναίκα περνούσε τα είκοσι έτη θεωρούνταν γεροντοκόρη.
 - Η τιμή τους ήταν καθαρή μόνο αν ήταν «φρόνιμες»
 - Το ταμείο της οικογένειας το κρατούσαν εκείνες, όμως αν χρειάζονταν λεφτά για τον εαυτό τους έπρεπε να πάρουν την άδεια του άντρα τους.
 - Οι γυναίκες σύχναζαν στα παγκάκια της γειτονιάς, ενώ ο χώρος του καφενείου δεν ταίριαζε σ αυτές παρά μόνο με την παρουσία του άντρα.
- Γενικά, οι γυναίκες ανά τους αιώνες υπέφεραν από τα στερεότυπα και τις αντιλήψεις. Επιτακτική ανάγκη είναι η εξάλειψη τους.

Από προσωπικές εμπειρίες των συγγενικών μας προσώπων έχουμε σχεδιάσει την εξής άποψη:

- Στον άντρα τα πράγματα ήταν πιο απλά.
- Ο άντρας θεωρούνταν ο αρχηγός της οικογένειας, αυτός που στο όνομα του πρέπει όλοι να σέβονται και να σιωπούν. Η μόνη του έγνοια ήταν η δουλειά του γιατί θεωρούνταν υπεύθυνος για το εισόδημα της οικογένειας. Η ανατροφή των παιδιών δεν τον αφορούσε. Συνήθιζε όμως, να βάζει τα παιδιά (κυρίως τα αγόρια) στην εργασία από πολύ μικρά ώστε να την μάθουν.
 - Οι περισσότεροι δεν μορφώνονταν αλλά αν κάποιος επιθυμούσε η απόφαση του ήταν σύμφωνη με των γονιών του εάν η οικονομική κατάσταση το επέτρεπε.
- Σύχναζαν στα καφενεία. Ήταν αποδεκτό αν κάποιος άντρας διασκέδαζε με άλλη γυναίκα και θεωρούνταν φυσιολογικό.
 - Γενικά, συχνά ξεχνάμε ότι οι αντιλήψεις και η ριζωμένη πατριαρχία μέσα μας, επηρεάζει και τους ίδιους τους άντρες. Υποφέρουν και αυτοί από τα στερεότυπα που επικρατούν ανά τους αιώνες

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Στο περιοδικό «Ημερολόγιο Σκόκου» παρουσιάζεται μία γελοιογραφία όπου φαίνεται η γυναίκα πριν και μετά τον γάμο.

- Πριν τον γάμο, είναι μια όμορφη και γλυκιά γυναίκα, που όλοι οι άντρες θα ήθελαν δίπλα τους Έχει την μορφή αγγέλου και στο πρόσωπο της σχηματίζονται συναισθήματα ηρεμίας.

- Στην δεύτερη εικόνα η γυναίκα με την μορφή της μάγισσας, τον «αγκαθωτό» της κορμό, και το άγριο πρόσωπο της την κάνει «απλησίαστη». Είναι τσιτωμένη και φαίνεται αρκετά θυμωμένη. Τέλος, έχει δύο κέρατα στο κεφάλι της και συμβολίζουν την γνωστή σε όλους μας φράση. Προβάλλεται ως μέρος του γάμου ο άντρας να πάει με άλλη γυναίκα .

Ἡ γυναὶ πρὸ τοῦ γάμου.

Ἡ γυναὶ μετὰ τὸν γάμον.

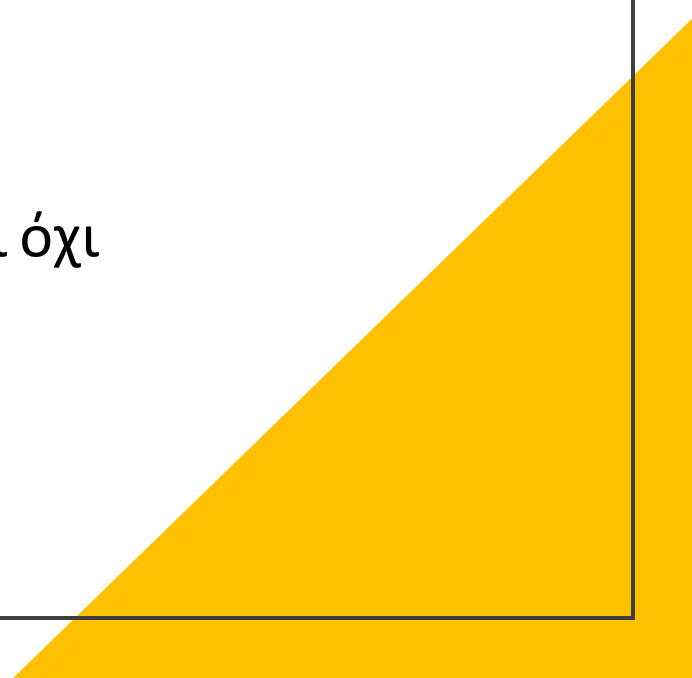
Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ

Η ΑΞΙΑ ΓΥΝΗ

- Μέσα από τα περιοδικά που μας δόθηκαν αυτό που μας τράβηξε το ενδιαφέρον είναι το <<ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ>> και συγκεκριμένα το κείμενο << η αξία γυνή>> στο οποίο μας μιλά για το πως είναι μια αξια γυναίκα εκείνης της εποχής. Εκτός από όλο το κείμενο υπάρχουν και κάποιες λέξεις/φράσεις που μας έκαναν εντύπωση.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΠΡΟΞΕΝΕΨΑΝ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

1. Η καρδιά του ανδρός θέλει να μοιραστεί με μία γυναίκα που να του παρέχει όλες του της επιθυμίες
 2. Ο άνδρας θέλει η γυναίκα να του προσφέρει καλό και όχι κακό
-

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

- Μέσα από τα λόγια της γιαγιάς μου μπόρεσα να καταλάβω πως η θέση της γυναίκας και άνδρα στην παλαιά κοινωνία ήταν σαφώς άνυση.
- Οι γυναίκες ήταν ανίκανες και δεν είχαν δικαίωμα στην πολιτική ζωή ενώ οι άνδρες είχαν το πάνω χέρι και ήταν <<αρχιγοί>> στο θέμα του σπιτιού

- Ενώ οι άντρες είχαν το δικαίωμα να καπνίσουν αντίστοιχα οι γυναίκες δεν είχαν το ίδιο δικαίωμα, μάλιστα εάν κάπνιζαν μπροστά σε άντρα θεωρούταν ασέβεια
- Οι γυναίκες δεν μπορούσαν να βγούν από το σπίτι μέχρι αργά και σχεδόν καθόλου , μερικοί άντρες επειδή θεωρούσαν ότι έχουν το πάνω χέρι τις χτυπούσαν για επίδειξη δύναμης

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

- Θεοδώρα-Μιχαέλα Μουλλά
- Ευαγγελία Μυτηλιναίου
- Κλαούντιο Λούπι
- Μιχάλης Ξανθόπουλος
- Γιώργος Μαρινίδης

Τα στερεότυπα τότε και
τώρα

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

- Στην πρώτη εικόνα βλέπουμε μια γυναίκα όμορφη και ευτυχισμένη. Αυτό γίνεται επειδή η γυναίκα όταν είναι μόνη της έχει την εξουσία του εαυτού της, βγαίνοντας έξω, να ντύνεται όπως θέλει, να χαραμίζει τα λεφτά της όπου θέλει, επίσης έχει χρόνο να ασχολείται με την εξωτερική της εμφάνιση και με την καριέρα της χωρίς να την εμποδίζουν οι δουλειές του σπιτιού και φυσικά ο άντρας της
- Στην δεύτερη εικόνα απεικονίζεται μια γυναίκα μετά τον γάμο χωρίς ιδιαίτερη διάθεση και με μόνη ασχολία το καθάρισμα και το μαγείρεμα καταλαβαίνουμε ότι είναι παντρεμένη από τα απεριποίητη μαλλιά της από τα ξεφτισμένα και κουρελιασμένα ρούχα της αλλά και από την σκούπα που κρατάει

ΤΑ ΣΤΕΡΟΤΥΠΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ

Πρώτο στερεότυπο που αναφέρεται στο περιοδικό για τον 19 αιώνα είναι πως η σύζυγος μένει πιστή στον άντρα της, δεν ξενοκοιτάει σε αντίθεση με τον άντρα της ο οποίος κοιτάζει άλλες γυναίκες, ενώ στις μέρες μας ανατρέπονται τα δεδομένα και οι δυο πλευρές πρέπει να σέβονται και να έχουν μάτια μόνο για τον σύντροφο τους. όπως Μας πληροφόρησαν οι παππούδες μας όντως αυτά τα που προαναφέραμε

ΠΡΟΞΕΝΙΑ ΚΑΙ ΓΑΜΟΙ

2 στερεότυπο είναι για τα προξενιά της εποχής. Σύμφωνα με το δημοσίευμα στο περιοδικό τους γαμπρούς και αντίθετα τις νύφες επέλεξαν οι γονείς τους . Αποφάσιζαν τα πάντα και έκλειναν ημερομηνίες γάμου. Το ζευγάρι ίσως και να μην είχε ξανά συναντηθεί ποτέ. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που πήραμε από τους παππούδες μας το στερεότυπο του προξενιού υπηρξε για πολλά χρόνια.

THE END

- Κουτσογιάννη
- Πωγωνίδου
- Πακαταρίδου
- Μπειντόλλι
- Μπουντίνι
- Ισαλλάρι Λ
- Ισαλλάρι Ι